

A GYULAFEHÉRVÁRI EGYESÜLÉSI HATÁROZATOK

■ I. Erdély, Bánát és Magyarország összes románjainak meghatalmazott képviselői 1918. november 18-án (december 1-jén) nemzetgyűlésbe gyűlve Gyulafehérvárt, kimondják a románoknak s az általuk lakott területeknek egyesülését Romániával. A nemzetgyűlés külön is kijelenti a román nemzet elidegeníthetetlen jogát a Maros, Tisza és Duna között elterülő egész Bánátra.

II. A nemzetgyűlés az általános választói jog alapján választandó alkotmányozó gyűlés összeülését ideiglenes autonómiát tart fenn e területek lakosai számára.

III. Ezzel kapcsolatosan az új román állam szervezésére a nemzetgyűlés a következő alapelveket proklamálja:

1. Teljes nemzeti szabadság az együtt lakó népek számára. Mindenik népnek joga van a maga neveléséhez és kormányzásához saját anyanyelvén, saját közigazgatással, saját kebeléből választott egyének által. A törvényhozó testületekben és az ország kormányzásában való részvételre minden nép népességének számarányában nyer jogot.

2. Egyenlő jog és teljes felekezeti autonóm szabadság az állam összes felekezetei számára.

3. Tiszta demokratikus uralom föltétlen megvalósítása a közélet minden terén. Általános, közvetlen, egyenlő, titkos, községenkénti, proporciós választói jog mindkét nemű huszonegy évet betöltött személy számára, a községi, megyei és törvényhozási képviselő választásánál.

4. Korlátlan sajtó, gyülekezési és egyesülési jog; minden emberi gondolat szabad terjesztése.

5. Radikális földbirtokreform. Az összes, különösen a nagybirtok, össze fognak íratni. Ezen összeírás alapján, eltörülve a hitbizományokat és a szükség mértékében csökkentve a latifundiumokat, lehetővé teendő a földművelőknek, hogy maguknak legalábbis olyan nagyságú birtokot (szántót, legelőt, erdőt) szerezhessenek, amelyet családtagjaikkal együtt megművelhessenek. Ennek az agrárpolitikának a vezérfonala egyfelől a szociális kiegyenlítés előmozdítása, másfelől a termelés fokozása kell hogy legyen.

6. Az ipari munkásságnak biztosítandók azok a jogok, amelyek a legelőrehaladottabb nyugati ipari államokban törvénybe vannak iktatva.

IV. A nemzetgyűlés kifejezi azt az óhaját, hogy a békekongresszus meg fogja valósítani a népek közösségét, olyformán, hogy jogosság és szabadság legyen biztosítva nagy és kis nemzetek számára egyaránt, a jövőre ki legyen zárva a háború mint a nemzetközi viszonyok rendezését szolgáló eszköz.

V. E gyűlésen összesereglett románok üdvözlétüket küldik bukovinai testvéreiknek, akik felszabadultak az Osztrák–Magyar Monarchia jáрма alól s egyesültek a román anyaországgal.

VI. A nemzetgyűlés szeretettel és lelkesedéssel üdvözli az eddig az osztrák–magyar monarchia jármában élt nemzeteket, és pedig a cseh–szlovák, osztrák–német, jugoszláv, lengyel s rutén nemzetet és elhatározta, hogy ez az üdvözlét adassék az illető nemzetek tudtára.

VII. A nemzetgyűlés alázattal hajlik meg azoknak a hős románoknak az emléke előtt, akik a háborúban vérüket ontották eszményünk megvalósításáért, halált halván a nemzet szabadságáért és egységéért.

VIII. A nemzetgyűlés hálájának és csodálatának ad kifejezést a szövetekezett hatalmakkal szemben, amelyek egy évtized óta háborúra készülő ellenség ellen folytatott nagyszerű és makacs küzdelmek árán megmentették a civilizációt a barbarizmus körmei közül.

IX. A nemzetgyűlés elhatározta, hogy az erdélyi, bánáti és magyarországi románok ügyeinek további vezetésére egy nagynemzeti tanácsot szervez, amely teljes jogosultsággal bírand, hogy a román nemzetet képviselje.

(Mikó Imre: *Huszonkét év.* Studium Kiadó, Bp., 1941. 265–267.)

